

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA

Revitalizace oken secesního kostela
v Herlíkovicích – Strážném

SEM Přátelé Herlíkovic

Vypracoval Jan Kirschner,

30.11.2014

ČÍSLO PŘIHLÁŠKY PROJEKTU: č. 3/13/3742**NÁZEV PROJEKTU:** Revitalizace oken secesního kostela v Herlíkovicích - Strážném**ZÁKLADNÍ INFORMACE O REALIZAČNÍ ORGANIZACI:**

SEM Přátelé Herlíkovic o.s.

Jedná se o křesťansky orientované nepolitické neziskové sdružení, které je otevřené všem bez rozdílu věku, náboženské nebo politické příslušnosti. Občanské sdružení SEM Přátelé Herlíkovic se soustředí se na lokalitu dřívější obce Hackelsdorf (Herlíkovice) v Krkonoších a klade si tyto cíle:

- Oživení lokality dřívější obce Hackelsdorf (Herlíkovice)
- Vytvoření podmínek pro setkávání mládeže a vícegenerační setkávání
- Podpora brigádnického způsobu setkávání
- Podpora česko – německých vztahů
- Péče o lokalitu a budovy v majetku spolupracující organizace Českobratrské církve evangelické
- Mapování a popularizace lokální historie
- Podpora šetrného rozvoje turistiky a ochrany životního prostředí v národním parku Krkonoše

KONTAKTNÍ ÚDAJE ORGANIZACE:

Název organizace	SEM Přátelé Herlíkovic		
Adresa (ulice, číslo, PSČ a obec)	Ludvíka Svobody 816, Vrchlabí 1		
Okres	Trutnov	Kraj	Královehradecký
Tel.	777 57 26 56	Fax	
E-mail	prateleherlikovic@seznam.cz	Webové stránky	http://pratele-herlikovic.evangelnet.cz/
IČO	22612742		
Zřizovatel	Občanské sdružení		
Statutární zástupce	Ing. Jan Kirschner Ph.D		
Kontaktní osoby	Jan Kirschner, Jaromír Strádal, Hana Jüptnerová, Petr Chlápek, Pavel Hlaváč (členové výboru o.s.) Marie Jüptner Medková (pokladní a PR pracovnice)		

PARTNERSKÁ ORGANIZACE V NĚMECKU:

3. Údaje o německé partnerské organizaci			
Název organizace	Krajanské sdružení bývalých německých obyvatel okresu Vrchlabí (Heimatkreises Hohenelbe Riesengebirge e.V.)		
Zřizovatel	-		
Adresa (ulice, číslo, PSČ a obec)	Eberle-Kögl-Str. 11, Marktoberdorf, 876 16		
Okres	Bavorsko		
Tel.		Fax	
E-mail		Webové stránky	www http://www.hohenelbe.de/
Kontaktní osoba	Christian Eichmann,		

PRŮBĚH STAVEBNÍCH PRACÍ PROJEKTU REPASE OKEN KOSTELA

Vlastnímu projektu předcházelo jednání s památkových úřadem v průběhu jarních měsíců r. 2014. Na základě návrhu výtvarnice Barbory Veselé a po schválení odboru památkové péče byla vybrána vhodná technologie pro repasi oken a barevné odstíny. Práce byly zahájeny v červenci 2014 v rámci česko – německého workcampu (tento workcamp byl rovněž podpořen ze strany ČNFB – projekt č. 3/14/4101). Během dobrovolnického pobytu byla natřena menší část oken a byly testovány vzorky barev. Dobrovolníci tak navázali na tradici mnoha brigádníků, kteří do Herlíkovic jezdili od padesátých let do blízkého rekreačního a zemědělského střediska Horský domov. To vzniklo v opuštěných budovách kolem kostela po odsunu německého obyvatelstva. Na repasi oken se pracovalo i během brigády mládeže poslední týden v srpnu.

obr. 1. secesní kostelík ve Strážném - Hořejších Herlíkovicích

Většina prací byla následně provedena během měsíců srpna a září 2014. Na projektu pracovalo celkem 35 lidí; dobrovolní brigádníci (natírali jednodušší okna), profesionální lakýrníci i umělečtí skláři. Bylo repasováno a nově natřeno téměř 70 tvarově složitých a členitých okenních křídel a často obtížně dostupných rámců. Ve vitrážových oknech došlo též k nahrazení části poškozených nebo nekvalitních (povrchově barvených) barevných skel uměleckými skláři z Nového Boru. Tato poškození byla zjištěna odborníkem až krátce před zahájením lakýrnických prací a po dohodě s památkovým úřadem došlo k rozhodnutí poškozené tabulky vyměnit i proto, že po provedení nových nátěrů by již nebylo vhodné skla měnit. Sklářské práce bez dopravy byly oceněny částkou 21 tis. Kč. Součástí vyúčtování jsou i truhlářské práce (osazení desek na zakrytí okenních rámců bez křídel odvezených do sklářské dílny a dvě okenní křídla bylo potřeba vyměnit nebo protézovat kvůli poškození dřeva).

obr. 2. brigádnice na kostelíku ve Strážném - Hořejších Herlíkovicích

Celkové náklady na projekt tak dosáhly původně plánované výše cca 122 tis. Kč. Projekt finančně podpořil Česko – německý fond budoucnosti, evangelická církev, krajanské sdružení bývalých německých obyvatel okr. Vrchlabí a účastníci bohoslužby k výročí kostela, stejně tak svatebčané při svatbě Marie a Jana Jüptnerových. Do nákladu jsou zahrnuty i náklady na benzín koordinátora celé akce, který od května do listopadu najezdil do Krkonoš 3000 km.

DOSAŽENÉ CÍLE, PLÁNY, DLOUHODOBÝ DOPAD PROJEKTU:

obr. 3. dokumentace z poslední repase oken v roce 1986 (foto P. Kielar)

1. Komplettní revitalizace více jak sto let starých secesních oken. Okna v horském prostředí značně trpí a zejména z exteriéru byla ve velmi špatném stavu. Naposledy se nátěr obnovoval v roce 1986. Aby nemuselo opět dojít k náročné a kompletní obnově nátěru, doporučuje se provádět pravidelnou kontrolu a místní opravu nátěrů a komplexnější revizi zejména vnějších ploch minimálně 1x za 5-10 let.
2. Kostel slouží k pravidelným bohoslužbám, koncertům a dalším kulturním akcím. Je i atraktivním místem pro svatební obřady. Objekt je též navštěvován turisty a krajany z Německa a bohoslužby jsou vždy inzerovány také v německém jazyce. Dokončený projekt obnovy nátěrů oken přispěje k zlepšení stavu celého objektu pro

jeho víceúčelové využívání. Obnova krásných vitráží přispěje k větší atraktivitě objektu. Zvýšený zájem o jeho návštěvu jsme již zaznamenali během prováděných prací, kdy byl kostel otevřen a při slavnosti ke 110. výročí dokončení kostela.

obr. 4. v kruhových křídlech byla vyměněna část barevných skel

3. Úspěšné mezigenerační a česko – německé setkání během prováděných prací; návaznost na tradici z minulosti. Rádi bychom v roce 2015 opět připravili týdenní česko – německý workcamp a požádali o podporu Česko – německý fond budoucnosti. Tentokrát zvažujeme vyčistit [opuštěný německý hřbitov](#) v obci Strážné a pokračovat v opravě objektu Kunzárný.

FOTODOKUMENTACE z průběhu prací:

http://kirschner.rajce.idnes.cz/Letni_Herlikovice_Strazne_starý_nemecký_hřbitov_alten_deutschen_Friedhof_-_DOPLNENO/ a [česko-německého workcampu](#)

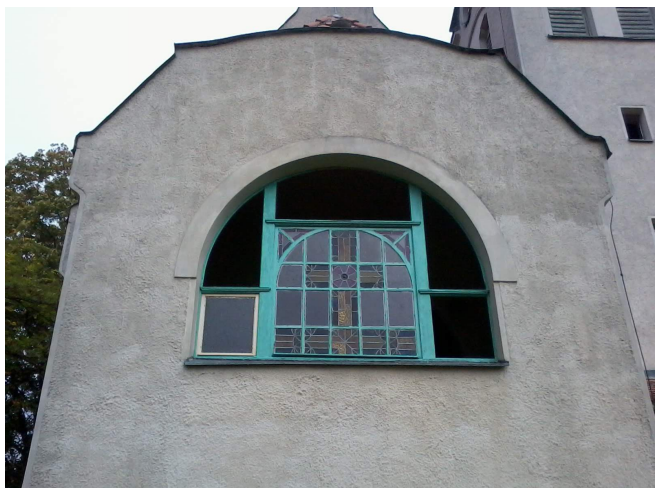
MEDIÁLNÍ PREZENTACE: 2x [zpravodaj města Vrchlabí Puls 6,8/2014](#), [Evangelický týdeník 18-19/2014](#), [internetový portál ChristNet.cz](#) (14.7.2014), [časopis Český bratr 10/2014](#), [časopis Krkonoše a Jizerské hory](#). Výročí kostela bylo prezentováno v několika článcích v místních i celostátních médiích.

PŘÍLOHY:**PŘÍKLAD PRŮBĚH PRACÍ NA NEJVĚTŠÍM OKNĚ V KOSTELE – V ČELNÍ STĚNĚ V PRESBYTÁŘI**

Stáv. stav - barva velmi poškozena - proto bylo nutné očistit zbytky nátěru a provést tmelení a lepení poškozeného dřeva

Napuštění fermezí a provedení základního nátěru, velké okno bylo kvůli obavě z jeho rozpadu natíráno přímo na místě ze žebříku, včetně zdlouhavého kytování jednotlivých skleněných tabulek. Poslední foto – po dokončení prací – 4x natřeno

PŘÍKLAD PRŮBĚH PRACÍ NA KRUHOVÝCH VITRÁŽOVÝCH OKNECH KOSTELA – V BOČNÍCH STĚNÁCH

očištění starého nátěru, nátěry rámců a vysazení okenních křidel pro transport do sklářské dílny. Otvory byly zakryty deskami

Část barevných tabulek byla vyměněna a křídla kompletně zrenovována

PODĚKOVÁNÍ

Děkujeme krajskému sdružení bývalých obyvatel okresu Vrchlabí (Heimatkreis Hohenelbe/Riesengebirge e.V) za příspěvek na opravu oken v kostele.

Děkujeme Česko-německému fondu budoucnosti za finanční podporu. Informace o podpoře ČNFB byla prezentovaná ve většině mediálních výstupů, vystavených plakátech v kostele nebo na pohlednicích.

Děkujeme účastníkům bohoslužby k výročí kostela za finanční podporu, stejně tak svatebčanům při svatbě Marie a Jana Jüptnerových.

Děkujeme evangelické církvi za spolupráci i za finanční příspěvek na obnovu sklářských výplní.

Děkujeme zástupcům obce Strážné za [prezentaci projektu repase oken na stránkách obce \(www.strazne.eu\)](http://www.strazne.eu) a v obecním infocentru, kde je možné též zakoupit naše pohlednice. Drobný výnos z prodeje pohlednic jde na projekt obnovy kostela a další aktivity sdružení na podporu rozvoje lokality. Za prodej pohlednic ve Vrchlabí děkujeme i panu Danielu Krumlovi.

Děkujeme zaměstnancům Horského domova za zajištění stravování, ubytování pracovníků na kostele a za zapůjčení vybavení pro provádění prací (především se jednalo o skládací žebřík).

Děkujeme paní Haně Jüptnerová za bezplatné ubytování části pracovníků a za výborné svačiny. Děkujeme všem členům, dárcům, brigádníkům a těm, kdo nás různými jinými způsoby podporují!

